

Latvijas Bankas noteikumu projekta "Ieguldījumu brokeru sabiedrību maksājumu nacionālajā noregulējuma fondā noteikumi" anotācija

Nosaukums	Ieguldījumu brokeru sabiedrību maksājumu nacionālajā noregulējuma fondā noteikumi
Dokumenta veids	Latvijas Bankas noteikumi
Izdošanas pamatojums	Kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību darbības atjaunošanas un noregulējuma likuma (turpmāk – Likums) 121. ² panta pirmā daļa
Mērķis un būtība	<p>Saskaņā ar Likuma 121.² panta pirmajā daļā ietverto deleģējumu 2020. gada 31. martā tika izdoti Finanšu un kapitāla tirgus komisijas normatīvie noteikumi Nr. 40 "Ieguldījumu brokeru sabiedrību maksājumu nacionālajā noregulējuma fondā normatīvie noteikumi" (turpmāk – noteikumi Nr. 40).</p> <p>Ar 2023. gada 1. janvāri Finanšu un kapitāla tirgus komisija tika pievienota Latvijas Bankai, un minētajā datumā spēkā stājās Latvijas Bankas likums, kura pārejas noteikumu 4. punkts noteic, ka Latvijas Banka ir Finanšu un kapitāla tirgus komisijas mantas, finanšu līdzekļu, tiesību un saistību pārņēmēja saskaņā ar Latvijas Bankas padomes apstiprināto plānu Finanšu un kapitāla tirgus komisijas pievienošanai Latvijas Bankai.</p> <p>Atbilstoši Likuma pārejas noteikumu 3. punktam uz šā likuma pamata līdz Latvijas Bankas likuma spēkā stāšanās dienai izdotie Finanšu un kapitāla tirgus komisijas normatīvie noteikumi piemērojami līdz dienai, kad stājas spēkā attiecīgie Latvijas Bankas noteikumi, bet ne ilgāk kā līdz 2024. gada 31. decembrim.</p> <p>Iemaksas apmēru (<i>ex-ante</i> iemaksas nacionālajā noregulējuma fondā) nosaka atbilstoši Komisijas 2014. gada 21. oktobra deleģētajai regulai (ES) 2015/63, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2014/59/ES papildina attiecībā uz <i>ex-ante</i> iemaksām noregulējuma finansēšanas mehānismos. Saskaņā ar minēto regulu noregulējuma iestāde izvērtē iestāžu riska profilu, ņemot vērā regulā minēto rādītāju nozīmīgumu.</p> <p>Ņemot vērā minēto, ir sagatavots Latvijas Bankas noteikumu projekts "Ieguldījumu brokeru sabiedrību maksājumu nacionālajā noregulējuma fondā noteikumi" (turpmāk – noteikumu projekts), kas aizstās noteikumus Nr. 40, un noteikumi Nr. 40 tiks atzīti par spēku zaudējušiem.</p>

	<p>Noteikumu projektā, salīdzinot ar noteikumos Nr. 40 iekļauto regulējumu, ietverti šādi precizējumi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) precizēts to ieguldījumu brokeru sabiedrību loks, kurām noteikumi ir saistoši, proti, atbilstoši Likumā noteiktajam (Likuma 1. panta pirmās daļas 23. un 32.¹ punkts) maksājumus nacionālajā noregulējuma fondā veic tādas ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas atbilst Ieguldījumu brokeru sabiedrību likuma 6. panta pirmās daļas 1. vai 2. punkta prasībām; 2) nosaukums "Finanšu un kapitāla tirgus komisija" aizstāts ar nosaukumu "Latvijas Banka"; 3) korekcijas koeficientu ietekmējošie rādītāji aktualizēti atbilstoši spēkā esošajai un ieguldījumu brokeru sabiedrībām saistošajai Komisijas 2021. gada 10. decembra īstenošanas regulai (ES) 2021/2284, ar ko nosaka īstenošanas tehniskos standartus Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (ES) 2019/2033 piemērošanai attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrību sniegtajiem uzraudzības pārskatiem un informācijas atklāšanu; 4) precizēti ieguldījumu brokeru sabiedrības saistību apmēra noteikšanai un korekcijas koeficientu noteikšanai izmantojamie datu avoti.
<p>Legitīmais mērķis</p>	<p>Ikviens pamattiesību ierobežojums pamatojams ar apstākļiem un argumentiem, kādēļ tas vajadzīgs, proti, ierobežojums tiek noteikts svarīgu interešu – legitīma mērķa – labad.</p> <p>Noteikumu projekta legitīmais mērķis ir citu personu tiesību un sabiedrības labklājības aizsardzība. Minētais legitīmais mērķis tiks sasniegts, nodrošinot, ka ieguldījumu brokeru sabiedrības kā nacionālā noregulējuma fonda dalībnieces savlaicīgi noteikumu projektā paredzētajā kārtībā un atbilstošā apjomā veic maksājumus nacionālajā noregulējuma fondā.</p> <p>Nosakot kārtību, kādā aprēķināmi un veicami maksājumi nacionālajā noregulējuma fondā, Latvijas Banka nodrošina tai Latvijas Bankas likumā noteiktā pienākuma – veicināt ieguldītāju interešu aizsardzību – izpildi.</p>
<p>Samērīgums</p>	<p>Lai izvērtētu, vai pieņemtā tiesību norma atbilst samērīguma principam, jānoskaidro: pirmkārt, vai legitīmā mērķa sasniegšanai izraudzītie līdzekļi ir piemēroti šā mērķa sasniegšanai; otrkārt, vai nepastāv personu pamattiesības mazāk ierobežojoši (saudzējošāki) līdzekļi; treškārt, vai labums, ko iegūs sabiedrība, ir lielāks par indivīda tiesībām un likumiskajām interesēm nodarīto zaudējumu.</p> <p>Saskaņā ar Likuma 121. pantu Latvijas Banka nodrošina iestāžu (tai skaitā ieguldījumu brokeru sabiedrību, kuras atbilst Ieguldījumu brokeru sabiedrību likuma 6. panta</p>

	<p>pirmās daļas 1. vai 2. punkta prasībām) līdzekļu uzkrāšanu un pārvaldīšanu nacionālajā noregulējuma fondā. Savukārt Likuma 121.² panta pirmā daļa noteic, ka katras ieguldījumu brokeru sabiedrības ikgadējo maksājumu nacionālajā noregulējuma fondā Latvijas Banka nosaka kā 0.01 procentu no tās saistību apmēra (izņemot pašu kapitālu), ņemot vērā visu ieguldījumu brokeru sabiedrību kopējās saistības (izņemot pašu kapitālu) un koriģējot to atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam ieguldījumu brokeru sabiedrības riska profilam. Maksājums nacionālajā noregulējuma fondā nevar būt mazāks par 1000 <i>euro</i> gadā. Latvijas Banka izdod noteikumus, kuros nosaka kārtību, kādā aprēķināmi un veicami maksājumi nacionālajā noregulējuma fondā.</p> <p>Ņemot vērā minēto, ieguldījumu brokeru sabiedrību pienākums veikt maksājumus nacionālajā noregulējuma fondā izriet no Likuma.</p> <p>Atbilstošākais veids, kā noteikt finanšu tirgus dalībniekiem vienotas un saistošas prasības, ir izdot tiem saistošus noteikumus. Citas alternatīvas jautājuma noregulēšanai un vienotu prasību noteikšanai nebūtu efektīvas un nesasniegtu izvirzīto mērķi, jo nenodrošinātu vienvērtīgu regulējuma piemērošanu. Izraugoties piemērotāko līdzekli leģitīmā mērķa sasniegšanai, Latvijas Banka izvērtēja, ka nebūtu atbilstoši izdot, piemēram, zemāka ranga normatīvos aktus, kuri nebūtu finanšu tirgus dalībniekam juridiski saistoši. Turklāt noteikumu projekta izstrādi pilnvarojošā norma skaidri norāda uz noteikumu izstrādi.</p> <p>Samērojot papildu slogu, kas uzlikts nacionālā noregulējuma fonda dalībniekiem, un resursus, kas nacionālā noregulējuma fonda dalībniekiem būs jāiegulda Latvijas Bankas noteikto prasību ievērošanā, ar sabiedrības ieguvumu, jāsecina, ka ar noteikumu projektā iekļauto regulējumu tiks nodrošināta vienlīdzīga pieeja maksājumu nacionālajā noregulējuma fondā aprēķināšanai un veikšanai un sabiedrības interesēm piešķirama prioritāte, kā arī tās ieguvums būs lielāks par papildu resursu ieguldījumu, kas konkrētajam nacionālā noregulējuma fonda dalībniekam varētu rasties ar uzlikto pienākumu.</p>
Spēkā stāšanās	Nākamajā dienā pēc publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".
Ietekme uz Latvijas Bankas budžetu	Nav ietekmes uz Latvijas Bankas budžeta ieņēmumiem vai izdevumiem.
Administratīvā sloga un izmaksu novērtējums (tirgus dalībniekiem)	Noteikumu projektā iekļautās prasības neparedz administratīvā sloga izmaiņas ieguldījumu brokeru sabiedrībām, jo jau šobrīd noteikumi Nr. 40 nosaka

	kārtību, kādā aprēķināmi un veicami ieguldījumu brokeru sabiedrību maksājumi nacionālajā noregulējuma fondā.
Saistītie dokumenti	Ar noteikumu projektu saistītie dokumenti: 1) Likums; 2) Ieguldījumu brokeru sabiedrību likums; 3) noteikumi Nr. 40; 4) Komisijas 2021. gada 10. decembra īstenošanas regula (ES) 2021/2284, ar ko nosaka īstenošanas tehniskos standartus Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (ES) 2019/2033 piemērošanai attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrību sniegtajiem uzraudzības pārskatiem un informācijas atklāšanu; 5) Komisijas 2014. gada 21. oktobra deleģētā regula (ES) 2015/63, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2014/59/ES papildina attiecībā uz <i>ex-ante</i> iemaksām noregulējuma finansēšanas mehānismos.
Saskaņošana ar Eiropas Centrālo banku	Noteikumu projektu nav nepieciešams saskaņot ar Eiropas Centrālo banku.
Saskaņošana ar citām publiskām un privātām personām	Noteikumu projekts 2024. gada 26. septembrī tika publicēts Latvijas Bankas tīmekļvietnes www.bank.lv sadaļas "Tiesību akti" apakšsadaļā "Sabiedrības līdzdalība", aicinot priekšlikumus iesniegt līdz 2024. gada 9. oktobrim. Vienlaikus par noteikumu projektu un notiekošo sabiedrības līdzdalību tika informēta Latvijas Finanšu nozares asociācija un ieguldījumu brokeru sabiedrības, kuras atbilst Ieguldījumu brokeru sabiedrību likuma 6. panta pirmās daļas 1. vai 2. punkta prasībām. Pēc sabiedrības līdzdalībai noteiktā termiņa beigām noteikumu projekts tika iesniegts izskatīšanai Latvijas Bankas konsultatīvās finanšu tirgus padomes sēdē.
Saskaņošanas rezultāti	Sabiedrības līdzdalības rezultātā par noteikumu projektu netika saņemti iebildumi vai priekšlikumi. Noteikumu projekts 2024. gada 30. oktobrī tika izskatīts Latvijas Bankas konsultatīvās finanšu tirgus padomes sēdē, kurā par noteikumu projektu netika saņemti iebildumi vai priekšlikumi, atbalstot noteikumu projekta iesniegšanu apstiprināšanai Latvijas Bankas padomē.